

Dosarul nr. 2rc-93/22
2-21116003-01-2rc-02082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Lavric)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

DECIZIE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vega-L”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecăță depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Arena Fruct” împotriva Societății cu Răspundere Limitată
„Vega-L” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii 14 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vega-L” împotriva
hotărârii din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 02 august 2021, SRL „Arena Fruct” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Vega-L”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 17768,53 lei, a
penalității în sumă de 2096,68 lei și a cheltuielilor de judecată formate din suma de
595,95 lei, cu titlu de taxa de stat și suma de 3500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență
juridică.

Prin hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
acțiunea depusă de SRL „Arena Fruct” a fost admisă parțial. A fost încasat din contul
SRL „Vega-L” în beneficiul SRL „Arena Fruct” a datoria contractule în mărime de
17768,53 lei, a penalității în mărime de 2096,68 lei și a cheltuielilor de judecată
formate din suma de 595,95 lei, cu titlul de taxa de stat și a sumei de 1500 lei, cu titlu
de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 21961, 16 lei. În rest, acțiunea a
fost respinsă ca neîntemeiată.

La 06 octombrie 2021, SRL „Vega-L” a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din
07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei hotărâri noi
de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe
care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după
ce va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 29 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Vega-L” și s-a acordat apelantului termen de 10 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte apelul motivat. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a fost restituit apelul declarat de SRL „Vega-L” împotriva hotărârii din 07 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

La 20 iulie 2022, SRL „Vega-L” a declarat recurs împotriva încheierii din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului SRL „Vega-L” a indicat că nu a recepționat încheierea din 29 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care i s-a acordat termen să înlăture neajunsurile cererii de apel.

A menționat că prin încheierea contestată instanța de apel nu a stabilit la care adresă electronică a reprezentantului SRL „Vega-L” a fost comunicată încheierea din 29 aprilie 2022.

Totodată, a mai indicat că instanța de apel urma să asigure transmiterea la adresa veridică a SRL „Vega-L” și garantarea recepționării de către destinatar, la materialele dosarului lipsind confirmarea recepționării actului procedural. Astfel, nu a cunoscut despre această încheiere și respectiv a fost în imposibilitate de a se conforma.

Consideră că prin restituirea cererii de apel i se încalcă accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil garantat de art. 5 din Codul de procedură civilă și art. 6 al CEDO.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa electronică a apelantei SRL „Vega-L”: vegal7srl@gmail.ru la data de 18 iulie 2022 (f.d. 129).

Astfel, recursul declarat la 20 iulie 2022 este în termen.

La 02 august 2022 în adresa intimatului SRL „Arena Fruct” și avocatului Costru Tatiana a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Vega-L”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 133).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Arena Fruct” a fost admisă parțial. A fost încasat din contul SRL „Vega-L” în beneficiul SRL „Arena Fruct” a datoria contractule în mărime de 17768,53 lei, a penalității în mărime de 2096,68 lei și a cheltuielilor de judecată formate din suma de 595,95 lei, cu tilitul de taxa de stat și a sumei de 1500 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 21961, 16 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 octombrie 2021, SRL „Vega-L” a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după ce va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 29 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Vega-L” și s-a acordat apelantului termen de 10 zile, din data recepționării prezentei încheieri, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte apelul motivat. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 06 mai 2022, apelantului SRL „Vega-L” i-a fost expediată, prin scrisoare recomandată, copia încheierii din 29 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău la adresa poștală indicată în cererea de apel, însă scrisoarea recomandată nu a fost recepționată, fiind returnată în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat”.

La 22 iunie 2022 Curtea de Apel Chișinău, repetat a expediat încheierea din 29 aprilie 2022 la adresa de electronică a apelantului SRL „Vega-L”, indicată în materialele cauzei (f.d.9).

Ca urmare, prin încheierea din 14 iulie 2022, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul declarat de SRL „Vega-L” împotriva hotărârii din 07 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța

(judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Din norma dată de drept rezultă că în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de SRL „Vega-L”, or, Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 29 aprilie 2022 a stabilit termenul concret în care apelantul trebuia să prezinte apelul motivat, însă în termenul stabilit de instanță SRL „Vega-L” nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorească, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului

integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1), (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și *avocaților* prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de SRL „Vega-L” în cererea de recurs precum că nu a recepționat încheierea instanței de apel din 29 aprilie 2022, deoarece la materialele dosarului ar lipsi o dovadă a recepționării acesteia, or, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, înscris care conține datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea încheierii din 29 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău la adresa electronică a apelantului/recurentului SRL „Vega-L” lipsesc, fiind prezumată recepționarea acesteia de către destinatar.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin urmare, SRL „Vega-L” fiind cel interesat de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștient că încă la data 06 octombrie 2021 a fost depus apelul nemotivat, trebuia să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv, inclusiv să verifice poșta electronică, pentru efectuarea actului de procedură în interiorul termenului stabilit de instanța de judecată.

Colegiul reține că instanța de apel a întreprins toate măsurile necesare pentru a aduce la cunoștința recurentului/apelantului SRL „Vega-L”, încheierea din 29 aprilie

2022, prin care s-a acordat termen de lichidare a neajunsurilor cererii de apel, expedind copia acesteia la adresa poștală, ulterior la adresa electronică a apelantului indicată în materialele cauzei.

Cu toate acestea, recurentul/apelantul nu a efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în termenul stabilit de instanța de apel, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

Dat fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept legală și întemeiată încheierea din 22 14 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul reține că soluția dată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, în jurisprudența sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel în cazurile prevăzute de lege (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vega-L”.

Se menține încheierea din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecăță depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arena Fruct” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vega-L” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic